

Jaworzno
źródło energii

WYBÓR ZAWODU

Poradnik dla rodziców gimnazjalistów

UMIEJĘTNOŚCI I PREDYSPOZYCJE ZAWODOWE A WYBÓR ZAWODU.

PORADNIK DLA RODZICÓW GIMNAZJALISTÓW.

Jednym z zadań doradcy zawodowego jest pomoc swoim uczniom przy dokonaniu wyboru dalszej drogi kształcenia, w tym szczególnie wyboru zawodu. Jest to niewątpliwie jeden z ważniejszych wyborów w życiu człowieka. Trzeba wybiec myślą daleko naprzód i postanowić, co się chce dalej w życiu robić, kim zostać, a w najbliższej perspektywie - do jakiej pójść szkoły. Decyzja ta jest niełatwa i dlatego powinna być przemyślana i oparta na solidnym fundamencie. Niestety problem wyboru utrudnia fakt, iż dzieci bardzo często ulegają różnym złudzeniom lub sugestiom. Także i rodzice bardzo często kierują swoje dzieci do szkół, które sami ukończyli, ponieważ znają dany zawód lub branżę i chcą przekazać swoje doświadczenie zawodowe. Z rozmów z młodzieżą można też odnieść wrażenie, że rodzice czasami sugerują konkretną placówkę i zawód realizując w ten sposób swoje niespełnione marzenia. Rodzi się pytanie: Czy taka postawa jest słuszna? Trudno stwierdzić jednoznacznie. Na pewno każdy rodzic kocha swoje dziecko i postawa ta wynika z troski o przyszłość młodych ludzi. Jeśli rodzic chce naprawdę pomóc, to musi wziąć pod uwagę kilka ważnych cech dziecka:

- stan zdrowia,
- predyspozycje psychofizyczne,
- zainteresowania,
- uzdolnienia,
- osiągnięcia w nauce (w szczególności z przedmiotów kierunkowych, ważnych dla wyuczenia się zawodu),

W rozmowie z dzieckiem na temat wyboru szkoły, zawodu należy wspólnie odpowiedzieć na ważne pytania (nazwałabym je pytaniami kluczowymi):

1. Czy uczeń posiada uzdolnienia do nauki w wybranym zawodzie?

2. Czy uczeń odpowiada wymaganym warunkom zdrowotnym i psychofizycznym?
3. Czy uczeń osiąga sukcesy w nauce przedmiotów uznanych w danym typie szkoły za kierunkowe?
4. Ile i jakie egzaminy trzeba zdać, by zdobyć kwalifikacje zawodowe?
5. Czy uczeń spotyka się z doradcą zawodowym w swojej szkole w celu zbadania predyspozycji zawodowych?

Najważniejszym elementem wstępnym, którego spełnienie daje szansę na osiągnięcie sukcesu w przygotowaniu do wykonywania zawodu jest ocena predyspozycji i wykluczenie przeciwwskazań do wykonywania zawodu. Uczciwe podejście do obu zagadnień pozwala na uniknięcie nieprawidłowego wyboru ścieżki kształcenia i w konsekwencji rozczarowania spowodowanego utratą wielu cennych lat poświęconych na zdobycie kwalifikacji w źle wybranym zawodzie.

Poradnik ten zawiera opis przeciwwskazań zdrowotnych oraz szczególnych predyspozycji zawodowych wymaganych w zawodach, których zdobycie jest możliwe dzięki kształceniu się w szkołach ponadgimnazjalnych naszego miasta (według stanu na dzień 7 stycznia 2014 r.). Mam nadzieję, że okaże się on pomocny przy dokonywaniu wyboru dalszej drogi kształcenia i ścieżki rozwoju zawodowego.

Życzę trafnych wyborów edukacyjnych i zawodowych!

Elżbieta Orzechowska – Filipczyk

doradca zawodowy Centrum Kształcenia Praktycznego w Jaworznie

ZAWÓD (w nawiasie - liczba kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie, potwierdzanych egzaminem)	PREDYSPOZYCJE:	PRECIWWSKAZANIA ZDROWOTNE:
Mechanik pojazdów samochodowych (1)	<ul style="list-style-type: none"> • posiadanie zamiłowań technicznych, a ponadto sprawności manualnej, • zainteresowania techniczne, • koordynacja zmysłowo-ruchowa, wyobraźnia przestrzenna, • podzielność uwagi, • szybka orientacja i spostrzegawczość, • zdolność koncentrowania uwagi, • odporność na warunki środowiska pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • wady wzroku nie dające się skorygować szklami optycznymi, • brak widzenia obuocznego, • daltonizm, • zaburzenia adaptacji wzroku do ciemności, • choroby narządu słuchu uniemożliwiające kontrolę słuchową pracy pojazdów samochodowych, • obniżona sprawność ruchowa kończyn górnych i dolnych, skłonność skóry do uczuleń, • przewlekłe schorzenia układu oddechowego, • zaburzenia równowagi i świadomości, • zaburzenia psychiczne, • epilepsja i inne stany chorobowe przebiegające z utratą przytomności.
Monter maszyn i urządzeń (1)	<ul style="list-style-type: none"> • posiadanie zamiłowań i uzdolnień technicznych, a ponadto uzdolnień manualnych, • posiadanie koordynacji sensomotorycznej, wyobraźni przestrzennej, • podzielność uwagi, • wysoki poziom spostrzegawczości, • zdolność koncentracji uwagi, • szybka orientacja i spostrzegawczość, • wytrwałość, cierpliwość, 	<ul style="list-style-type: none"> • zaburzenia równowagi i świadomości, • zmiany anatomiczne i czynnościowe ograniczające sprawność rąk i palców, kręgosłupa, układu mięśniowego, obręczy barkowej, • znaczny stopień zaburzenia ruchliwości w stawach biodrowych, kolanowych i skokowych, • wady wzroku niepoddające się korekcji, • brak widzenia

	<ul style="list-style-type: none"> sumienność, zamiłowanie do dokładnej pracy i porządku, odporność na warunki środowiska pracy, koordynacja zmysłowo-ruchowa. 	<ul style="list-style-type: none"> obuocznego, daltonizm, zaburzenia adaptacji wzroku do ciemności, uszkodzenia narządu słuchu uniemożliwiające kontrolę słuchową pracy maszyny, przewlekłe schorzenia układu oddechowego, zaburzenia czucia, skłonność skóry do uczuleń.
Monter konstrukcji budowlanych (1)	<ul style="list-style-type: none"> zainteresowania techniczne, umiejętność czytania rysunków technicznych oraz zdolności manualne, dobra koordynacja wzrokowo- ruchowa, wytrzymałość fizyczna, podzielność i koncentracja uwagi, refleks oraz brak lęku wysokości i przestrzeni, dokładność, spostrzegawczość, zdyscyplinowanie, umiejętność współpracy w grupie, odporność organizmu na pracę w trudnych warunkach atmosferycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> słaba budowa ciała i niska wydolność fizyczna, wady wzroku wymagające korekcji szklami, choroby oczu, niedosłuch, zaburzenia równowagi, omdlenia, zawroty głowy, choroby układów: oddechowego, nerwowego i krążenia, moczowego, wady serca, nadciśnienie tętnicze, reumatyzm, cukrzyca, uzależnienia, choroby skóry rąk.
Kucharz (1)	<ul style="list-style-type: none"> dobra koordynacja wzrokowo-ruchowa, zręczność ruchów, podzielność uwagi, szybkie tempo pracy, spostrzegawczość, percepcja kształtów, dokładność, przestrzeganie przepisów technologicznych, higienicznych 	<ul style="list-style-type: none"> stan zdrowia kandydata na kucharza musi pozwalać na pracę w pozycji stojącej w pomieszczeniach kuchennych, w których uciążliwa może być wysoka temperatura, duża wilgotność i hałas, choroby skóry, uczulenia, astma

	<ul style="list-style-type: none"> • i sanitarnych, • wrażliwość estetyczna i smakowa, • odpowiedzialność za stan zdrowia konsumentów, • zainteresowania chemiczne, biologiczne, techniczne, • zdolności organizacyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> • nadciśnienie tętnicze, • reumatyzm, • zaburzenia koncentracji, • nosicielstwo chorób zakaźnych, • zaburzenia zmysłu smaku i powonienia.
Cukiernik (1)	<ul style="list-style-type: none"> • dobra koordynacja wzrokowo-ruchowa, • percepcja kształtów, koncentracja i podzielność uwagi, • wytrzymałość fizyczna, • dokładność i spostrzegawczość, wyobraźnia twórcza oraz innowacyjność, • znajomość i przestrzeganie zasad higieny pracy oraz technologii, • zainteresowania techniczne, technologiczne, chemiczne, • uzdolnienia manualne i plastyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> • niska wydolność fizyczna, • wady wzroku, których nie można skorygować szklami optycznymi, • brak widzenia obuocznego, • daltonizm, • znaczny niedosłuch, • zaburzenia równowagi oraz choroby układów: oddechowego, nerwowego, krążenia, • choroby skóry rąk, • alergie, • nosicielstwo chorób zakaźnych, • cukrzyca, • zaburzenia zmysłu smaku.
Piekarz (1)	<ul style="list-style-type: none"> • dobra ogólna wydolność i sprawność fizyczna, • sprawność manualna palców np. do wyplatania chałek, formowania rogali itp., • rozumienie podstawowych pojęć z matematyki, fizyki, chemii i zainteresowania techniczne, gdyż te przedmioty pomagają w zrozumieniu procesów technologicznych, np.: mieszania ciasta (zjawiska fizyczne i chemiczne), rozrostu ciasta (procesy 	<ul style="list-style-type: none"> • choroby takie jak: padaczka, przewlekłe choroby oskrzeli oraz przewlekłe choroby układu sercowo-naczyniowego, znacznie obniżające wydolność organizmu, astma, • wady wzroku nieskorygowane szklami, • ostrość wzroku, • zaburzone czucie smakowe i dotykowe, • zaburzone powonienie, • w piekarniach mogą pracować ludzie niepełnosprawni, a na niektórych stanowiskach,

	<p>mikrobiologiczne i chemiczne), wypieku (fizyczne i chemiczne),</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprawność sensoryczna niezbędna do oceny surowców oraz wyrobu gotowego. 	<p>pod nadzorem, może być zatrudniony człowiek z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,</p> <ul style="list-style-type: none"> • na wszystkich stanowiskach mogą pracować głuchoniemi, niesłyszący, niedosłyszący, • piekarzem może być człowiek z lekką dysfunkcją kończyn dolnych, o ile nie przeszkadza to w chodzeniu i staniu.
Fryzjer (1)	<ul style="list-style-type: none"> • spostrzegawczość i podzielność uwagi, • zdolność do szybkiego podejmowania właściwej decyzji, • wrażliwość estetyczna, • precyzyjność, poczucie odpowiedzialności przy realizacji zadań zawodowych, • kultura osobista, • gotowość do samokształcenia (podnoszenia kwalifikacji zawodowych), • wzrost powyżej 150 cm, • wytrzymałość fizyczna nóg, rąk i pleców. 	<ul style="list-style-type: none"> • mała sprawność ruchowa dłoni i palców, • chore serce, płuca i górne drogi oddechowe, • choroby skórne, skłonności do alergii utrudniających wykonywanie zawodu, • zaburzone wyczucie ciepła i zimna, • nieprawidłowe widzenie obuoczne, • nieprawidłowe rozróżnianie barw, • nieprawidłowa wymowa.
Sprzedawca (1)	<ul style="list-style-type: none"> • uczciwość, spostrzegawczość, komunikatywność, obowiązkowość, • poczucie estetyki, kultura osobista, • zrównoważenie emocjonalne, • umiejętność pracy w zespole, • dobry ogólny stan zdrowia, • dobra prezencja, • spokojny głos i wyraźny sposób mówienia, 	<ul style="list-style-type: none"> • słaba sprawność ruchowa i wytrzymałość fizyczna, • niezrównoważenie emocjonalne, • słaba pamięć, • nosicielstwo chorób zakaźnych, • choroby skóry rąk.

	<ul style="list-style-type: none"> • spostrzegawczość, • akceptowanie usługowego charakteru pracy oraz chęć służenia pomocą nabywcy, • ogólna inteligencja, poczucie estetyki. 	
Fototechnik (2)	<ul style="list-style-type: none"> • dobra ostrość wzroku i prawidłowe rozróżnianie barw, • uzdolnienia techniczne i manualne, • cierpliwość, systematyczność, dokładność, • umiejętność samokontroli i samooceny, • dobra sprawność fizyczna, • wrażliwość na estetykę, • gotowość samokształcenia (podnoszenia kwalifikacji zawodowych). 	<ul style="list-style-type: none"> • skłonność do uczuleń skórnych oraz dróg oddechowych, • brak widzenia obuocznego, • daltonizm, • choroby układu oddechowego i nerwowego, • kalectwo uniemożliwiające wykonywanie czynności manipulacyjnych, • zaburzenia równowagi i orientacji związane z przebywaniem w pomieszczeniach zamkniętych i zaciemnionych.
Technik budownictwa (3)	<ul style="list-style-type: none"> • dokładność, cierpliwość oraz wyobraźnia przestrzenna podczas sporządzania i odczytywania rysunków i projektów, • zdolności techniczno-matematyczne przy opracowywaniu dokumentacji technicznej, • kreatywność oraz zdolności do koncepcyjnego myślenia, • poczucie estetyki • chęć do ciągłego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, • opanowanie i rozwaga. 	<ul style="list-style-type: none"> • ogólny słaby stan zdrowia, • brak odporności na niekorzystne warunki atmosferyczne, • zaburzenia równowagi, napady drgawkowe • cukrzyca, • padaczka, • choroby serca, • skrzywienie kręgosłupa i płaskostopie.

<p>Technik cyfrowych procesów graficznych (3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koordynacja wzrokowo-ruchowa, • świadomość konieczności ustawicznego samokształcenia, • koncentracja i podzielność uwagi, • spostrzegawczość, systematyczność, cierpliwość, dokładność, • poczucie estetyki, • przestrzeganie dyscypliny i porządku w miejscu pracy, • umiejętność współpracy w zespole, • zainteresowania techniczne, artystyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> • wady wzroku nie poddające się korekcji, • wzmożona pobudliwość ruchowa, • zaburzenie świadomości, • potliwość rąk, • przewlekłe choroby skóry dłoni, • brak widzenia obuocznego.
<p>Technik ekonomista (2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowa koordynacja wzrokowo – ruchowa, • umiejętność koncentracji i podzielności uwagi, • pamięć wzrokowa, • dokładność, • elastyczność tempa pracy, • umiejętność samokontroli, • spostrzegawczość, • dobra pamięć, • umiejętność łatwego wypowiedzenia się zarówno w mowie jak i piśmie, • uporządkowanie, • komunikatywność, • przestrzeganie norm i przepisów prawnych w trakcie realizacji zadań, • uzdolnienia organizacyjne i administracyjne, • zainteresowanie takimi dziedzinami jak: ekonomia, prawo, informatyka. 	<ul style="list-style-type: none"> • zaburzenia znacznego stopnia w obrębie narządów wzroku, słuch, układu nerwowego, oddechowego i zmysłu równowagi, • znaczne ograniczenia sprawności ruchowej kończyn, zwłaszcza górnych, • wady wymowy, • zaburzenia psychiczne, • uzależnienia.

<p>Technik eksploatacji portów i terminali (2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koordynacja wzrokowo - ruchowa, • percepcja kształtów, • pamięć wzrokowa, • koncentracja i podzielność uwagi, • spostrzegawczość, refleks, • odporność na długotrwałe zmęczenie, • inicjatywa, • przestrzeganie norm i przepisów w podczas realizacji zadań zawodowych i prowadzonej dokumentacji, • zainteresowania ekonomiczne i rachunkowe, • uzdolnienia w zakresie organizacji i negocjacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • słaba budowa ciała i niska wydolność fizyczna, • wady wzroku nie dające się skorygować szklami, • znaczna nadwzroczność, brak widzenia obuocznego, • zaburzenia widzenia barw, • choroby uszu, niedosłuch, • zaburzenia równowagi, • choroby układu nerwowego, oddechowego, kostno-stawowego, mięśniowego, ruchu, krążenia, moczowego, • wady serca, • alergie, reumatyzm, cukrzyca.
<p>Technik elektronik (2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • duża zręczność palców i rąk, • zainteresowania techniczne bardzo ułatwiają pracę w zawodzie wymagającym ciągłego podnoszenia wiedzy fachowej, • duża dokładność, • dobra pamięć, • rozumowanie logiczne, • możliwości kontaktu ze szkodliwymi czynnikami (promieniowanie jonizujące), prądem elektrycznym wymaga dużej dyscypliny pracy i samokontroli, • podzielność uwagi • umiejętności postępowania z ludźmi. 	<ul style="list-style-type: none"> • słaby wzrok, • wady wzroku nie dające się skorygować szklami, • daltonizm, • brak widzenia stereoskopowego, • słaby słuch, • słaba pamięć, • wysoka potliwość rąk, • znaczny stopień zaburzenia ruchu rąk, • możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych, poruszających się na wózkach inwalidzkich na niektórych stanowiskach produkcyjnych przy czym stanowiska te muszą być odpowiednio wyposażone i przystosowane.
<p>Technik elektryk (3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • duża zręczność palców i sprawność rąk, • odpowiedzialność 	<ul style="list-style-type: none"> • wady wzroku nie dające się skorygować szklami optycznymi,

	<ul style="list-style-type: none"> • i dokładność, • zainteresowania matematyczne i fizyczne, • zainteresowania techniczne, • koordynacja sensomotoryczna, • podzielność uwagi, • wysoki poziom spostrzegawczości oraz wyobraźnia przestrzenna, • umiejętność pracy w zespole, • zdolność przewidywania konsekwencji własnych działań i decyzji. 	<ul style="list-style-type: none"> • znaczny stopień zaburzenia ruchu, • przewlekłe schorzenia układu oddechowego, • zaburzenia zmysłu węchu, • skłonności skóry do uczuleń i pocenia, • cukrzyca, • omdlenia, • epilepsja i inne stany chorobowe przebiegające z utratą przytomności, • daltonizm.
Technik górnictwa podziemnego (2)	<ul style="list-style-type: none"> • rozwinięta wyobraźnia przestrzenna, • szybka orientacja i spostrzegawczość, • zdyscyplinowanie i rozwaga, • szybka reakcja na bodźce zewnętrzne, • zdolność koncentracji i duża podzielność uwagi, • opanowanie, • szybkość podejmowania decyzji i działań, • umiejętność pracy w zespole, • umiejętność kierowania zespołem, • odporność psychofizyczna na trudne warunki środowiska pracy, • bardzo dobry stan zdrowia potwierdzony badaniami specjalistycznymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • słaby wzrok i słuch oraz słaba sprawność ruchowa, • zaburzenia równowagi i orientacji związane z przebywaniem w pomieszczeniach zamkniętych i zaciemnionych, • klaustrofobia, • choroby serca i układu krążenia, • astma, • reumatyzm.
Technik handlowiec (2)	<ul style="list-style-type: none"> • duża aktywność i ekspresja werbalna, • wysokie poczucie odpowiedzialności 	<ul style="list-style-type: none"> • zaburzenia znacznego stopnia w obrębie narządów wzroku w tym widzenia barw, słuchu –

	<ul style="list-style-type: none"> • i uczciwości, • umiejętność podejmowania inicjatyw, • przestrzeganie norm i przepisów prawnych związanych z realizacją zadań, • spostrzegawczość, • wysoka kultura osobista, • dobra prezencja, • duża wrażliwość estetyczna, • komunikatywność, • uzdolnienia organizacyjne i administracyjne, • zainteresowanie takimi dziedzinami jak ekonomia, • uzdolnienia w zakresie administrowania, organizacji, podejmowania działań marketingowych i mediacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • utrudniające kontakt z otoczeniem, • zaburzenia pracy układu nerwowego, oddechowego, krążenia, zmysłu równowagi, • zaburzenia i ograniczenia sprawności ruchowej kończyn, • wady wymowy, • zaburzenia psychiczne, uzależnienia.
<p>Technik hotelarstwa (2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ekspresja werbalna, • dobra podzielność uwagi, pamięć wzrokowa i spostrzegawczość, • umiejętność podejmowania inicjatyw, • łatwość wypowiedzenia się, komunikatywność, • szybki refleks, • życzliwy stosunek do otoczenia, dyskrecja, • wysoka kultura osobista i dobra prezencja, • odporność emocjonalna, • zainteresowania: ekonomiczne, prawne, administracyjne, kulturoznawcze, • umiejętności: organizacyjne, negocjacyjne, marketingowe, • uzdolnienia językowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • niska wydolność fizyczna i słaba kondycja, • wady wzroku nieskorygowane szklami optycznymi, w tym nierozróżnianie barw, • zaburzenia równowagi, omdlenia, zawroty głowy, • choroby układu ruchu, kostno-stawowego, nerwowego, • cukrzyca, • niedosłuch, • schorzenia dermatologiczne w obrębie skóry rąk i alergię, • nieustabilizowane wady i choroby układu krążenia, • zaburzenia psychiczne, uzależnienia, wady wymowy.

<p>Technik informatyk (3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zainteresowania elektroniką i techniką komputerową, • zdolności do nauk ścisłych, • dobra sprawność manualna, • spostrzegawczość, • zdolność przewidywania skutków decyzji, • dokładność i systematyczność, • jasne i precyzyjne formułowanie myśli, • dobra koncentracja uwagi, • chęć ciągłego rozwoju i samokształcenia, • podatność na innowacje. 	<ul style="list-style-type: none"> • wady wzroku nie poddające się korekcji, • wzmożona pobudliwość ruchowa, • zaburzenie równowagi i świadomości, • potliwość rąk, • przewlekłe choroby skóry dłoni, • brak widzenia obuocznego, • możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych, poruszających się na wózkach inwalidzkich na niektórych stanowiskach pracy przy czym stanowiska te muszą być odpowiednio wyposażone i przystosowane.
<p>Kelner (2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdolność szybkiego nawiązywania kontaktu, • umiejętność wytworzenia przyjaznej atmosfery, która zachęci do pozostania w lokalu, • postawa wzbudzająca w kliencie zaufanie, gdyż nierzadko będzie służyć radą przy dokonywaniu wyboru, • życzliwość i uprzejmość, • wysoka kultura i dyskrecja, • cierpliwość, • podzielność uwagi i umiejętność pracy w szybkim tempie, • umiejętność budowania trafnych i zwięzłych wypowiedzi, • zdolność do uczenia się języków obcych, • podstawowa wiedza kulinarna, a także wyostrome zmysły smaku i węchu, • dbałość o czystość 	<ul style="list-style-type: none"> • nosicielstwo chorób zakaźnych, • nerwice, • zmiany chorobowe skóry rąk, • choroby układu krążenia, żylaki, • słaba kondycja fizyczna, płaskostopie, • nadmierna potliwość rąk, • nerwice, • zaburzenia równowagi, zawroty głowy i omdlenia, • zaburzenia psychiczne, uzależnienia, wady wymowy

	<ul style="list-style-type: none"> • i higienę, • dobra kondycja fizyczna, zdolności manualne oraz dbałości o prezencję. 	
Technik logistyk (3)	<ul style="list-style-type: none"> • koordynacja wzrokowo-ruchowa, • percepcja kształtów, • koncentracja i podzielność uwagi, • spostrzegawczość, refleks, • odporność na długotrwałe zmęczenie, • inicjatywa, • komunikatywność, • zainteresowania ekonomiczne i rachunkowe, • uzdolnienia w zakresie organizacji i negocjacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • wady wzroku nieskoordynowane szklami, • brak widzenia obuocznego, • zaburzenia widzenia barw, • choroby uszu, niedosłuch utrudniający kontakt z otoczeniem, • zaburzenia układu oddechowego, krążenia, kostno-stawowego, mięśniowego i ruchu, • zaburzenia równowagi, • wady serca, • choroby psychiczne, uzależnienia, cukrzyca.
Technik mechanik (2)	<ul style="list-style-type: none"> • dokładność, systematyczność i rzetelność wykonania zadania, • spostrzegawczość, • umiejętność szybkiego przestawiania się z jednej czynności na drugą, • zainteresowania techniczne, • duża zdolność manualna rąk, • zdolność koncentracji i duża podzielność uwagi. 	<ul style="list-style-type: none"> • słaby wzrok, • słabo rozwinięty zmysł dotyku, • skłonność do uczuleń na smary, paliwa i płyny techniczne, • choroby kręgosłupa, reumatyzm, • zaburzenia równowagi.
Technik mechatronik (3)	<ul style="list-style-type: none"> • dobra koordynacja wzrokowo-ruchowa, • percepcja kształtów, • koncentracja uwagi, • dokładność, spostrzegawczość, • zdolności manipulacyjne, • uzdolnienia planimetryczne, • zainteresowania 	<ul style="list-style-type: none"> • nie skorygowane szklami wady wzroku, • brak widzenia obuocznego, • zaburzenia widzenia barw, • choroby oczu, • niedosłuch, • choroby skóry rąk, • wzmożona potliwość rąk, • schorzenia narządu ruchu,

	<p>techniczne i informatyczne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie sprawności rąk.
<p>Technik obsługi turystycznej (2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ekspresja werbalna, • dobra podzielność uwagi, pamięć wzrokowa i spostrzegawczość, • umiejętność podejmowania inicjatyw i operatywność, • łatwość wypowiedzania się i komunikatywność, • szybki refleks, • życzliwy stosunek do otoczenia, dyskrecja, • wysoka kultura osobista i dobra prezencja, • odporność emocjonalna, • wysokie poczucie odpowiedzialności, • zainteresowania: krajoznawcze, kulturoznawcze, administracyjne, • umiejętności: organizacyjne, negocjacyjne, pracy zespołowej, • uzdolnienia językowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • niska wydolność fizyczna i słaba kondycja, • lęk przestrzeni i wysokości, • wady wzroku nieskorygowane szklami optycznym, • brak widzenia obuocznego i zaburzenia widzenia barw, • zaburzenia równowagi, omdlenia, zawroty głowy, • choroby układu ruchu, kostno-stawowego, nerwowego, • cukrzyca, • niedosłuch, choroby narządu słuchu, • schorzenia dermatologiczne w obrębie skóry rąk i alergię, • nieustabilizowane wady i choroby układu krążenia, • zaburzenia psychiczne, uzależnienia, wady wymowy.
<p>Technik pojazdów samochodowych (3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posiadanie zamiłowań i uzdolnień technicznych, a ponadto uzdolnień manualnych, • zainteresowania techniczne, • koordynacja zmysłowo-ruchowa, wyobraźnia przestrzenna, • podzielność uwagi, • szybka orientacja i spostrzegawczość, • zdolność koncentrowania uwagi, • odporność na warunki środowiska pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak widzenia obuocznego, • zaburzenia równowagi i świadomości, • choroby narządu słuchu, • choroby skóry, • nieprawidłowe widzenie barw, • przewlekłe choroby układu oddechowego i układu krążenia, • alergię na paliwa, smary, lakiery, płyny techniczne, • mała wytrzymałość fizyczna, • uzależnienia.
<p>Technik usług fryzjerskich (2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koordynacja wzrokowo-ruchowa, 	<ul style="list-style-type: none"> • niski wzrost, • słaba budowa ciała i niska

	<ul style="list-style-type: none"> • percepcja kształtów, • wytrzymałość fizyczna, • zręczność i szybkie tempo ruchów, refleks, • koncentracja i podzielność uwagi, • spostrzegawczość, • zamięłowanie do porządku na stanowisku pracy, • dbałość o higienę, • życzliwość, uprzejmość, kultura osobista, komunikatywność, jasność, łatwość wypowiedzenia się, • zdolność do ciągłego uczenia się i podnoszenia kwalifikacji • zainteresowanie fryzjerskimi trendami mody i przemysłu kosmetycznego, • zdolności manualne i manipulacyjne, • zdolności twórcze i projektowania, • umiejętności administracyjne, organizacyjne i marketingowe • wzrost powyżej 150 cm. 	<ul style="list-style-type: none"> • wydolność fizyczna, • nieskorygowane szklami wady wzroku, • zaburzenia widzenia barw, • choroby uszu, niedosłuch, • zaburzenia równowagi, zawroty głowy i omdlenia, • choroby układów: nerwowego, krążenia (wady serca, żylaki kończyn dolnych), oddechowego, kostno – stawowego, mięśniowego, ruchu (zaburzenia sprawności kończyn, zwłaszcza rąk i palców, płaskostopie), • cukrzyca, • alergie na odczynniki chemiczne, • choroby skóry rąk, • nadmierna potliwość rąk, • nosicielstwo chorób zakaźnych, • zaburzenia zmysłu dotyku, zaburzenia psychiki, uzależnienia i wady wymowy.
<p>Technik żywienia i usług gastronomicznych (2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dobra koordynacja wzrokowo-ruchowa, refleks, • podzielność uwagi, • systematyczność, spostrzegawczość, • poczucie odpowiedzialności za stan zdrowia konsumentów i bezpieczeństwo pracowników, • wrażliwość estetyczna i smakowa. 	<ul style="list-style-type: none"> • nosicielstwo chorób zakaźnych, • zmiany chorobowe skóry rąk, • alergie, • niska wydolność fizyczna, • zaburzenia zmysłu smaku, powonienia i dotyku, • choroby układu krążenia, żylaki.